

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMINIUS

2002 m. birželio 13 d. Nr. 24 (502) Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Netektys ir gedulas stiprina laimėjimo viltį

Birželio 14-oji reikšminga visiems Lietuvos žmonėms

Birželis nestokoja lietuvių tautai įsimintinų datų. Vienos tolimos, primirštos ir jos domina dažniausiai tik istorikus. Prieš 708 metus birželio 10 d. didysis kunigaikštis Vytenis Trojano mūšyje sumušė Lenkijoje Lenčicos kunigaikščio kariuomenę. Ketvertą metų vėliau – 1298 m. birželio 1 d. lietuviai su rygiečiais Turaidos kautynėse nugalėjo Livonijos ordino kariuomenę. Niekada nepamiršime birželio 3-iosios. Prieš 14 metų sostinės šviesuomenė Mokslų akademijos salėje išsirinko Lietuvos Persityvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinę grupę. Jai teko pusamžį brandinto pasipriešinimo okupacijai sprogdiklio vaidmuo. Įdomu pastebėti, kad šuniui ant uodegos nuėjo KGB parengtas iniciatyvos iniciatyvinėje grupėje perėmimo planas. Iš viso būrio parinktųjų į grupę pateko tik penki specialiai "apdoroti" asmenys, kurie įvykių eigos pakeisti

jau negalėjo.

Tačiau birželio 14 ir 15 dienos yra ypatingos reikšmės absoliučiai visiems Lietuvos žmonėms. Po forsuito diplomatinio šantažo, grasinimų karine jėga ir pragaištingos dezinformacijos, panaudojant "penktąją koloną", sinchroniškai į visas tris Baltijos šalis tuo pačiu metu įsiveržė raudonarmiečių kolonos. Visas kraštas buvo užtvindytas svetimų kariuomenių. Vienam Lietuvos kariui, uždarytam karinėje, teko iki 15 įsibrovėlių kariuomenės. Vyriausybė žinojo apie slapta dviejų agresorių sandėrį. Žinojo ir apie bolševizmo nusikaltimų mastą ir represijų būdus. Apie tai šiandien sukaupta daug informacijos, begalė dokumentų. Agresorius seniai suplanuoto genocido pirmąją fazę įvykdė – Lietuva okupuota. Šį kartą iš daugybės įvairaus pobūdžio faktų išskirčiau du.

(keliami į 4 psl.)

Tradicinė, šiemet jau šeštoji, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių dainų šventė "Leiskit į Tėvynę" birželio 7–8 dienomis vyko Utenoje. Išvakarėse uteniškiai surengė poezijos vakarą-konkursą "Tavęs mums niekas nepakeis". Jo metu skambėjo eilės tremties tema, šlovinančios Tėvynę, laisvę, žmogų... Konkurse buvo vertinama tų poetų kūryba, kurie anksčiau ar dabar gyvena Utenos apskrityje arba iš šių kraštų kilę. Susumavus rezultatus, pirmosios vietos nutarta neskirti. Dvi antrosios vietos teko Janinai Brokevičienei ir Benediktui Budriui, dvi trečiosios – Janinai Cibienei ir Antanui Paulavičiui.

Birželio 8-ąją visoje Lietuvoje buvo kaip reta vaikus dangus. Argi galėjo tokią šventę sugadinti lietus?! Nuo Žemaitijos ir Sūduvos, iš Dainavos krašto ir visų Aukštaitijos kampelių sugužėjo dainininkai, muzikantai, jų vadovai ir žiūrovai.

Ilgą, gal kokių dviejų kilometrų, šventinė eisena nusidriekė Utenos gatvėmis. Su daina, aidint maršų garsams darni kolona pasuko į stadioną. Čia šventė prasidėjo šv. Mišiomis, kurių koncelebracijai vadovavo Panevėžio vyskupas emeritas JE J.Preikšas, Utenos Dievo Apvaizdos bažnyčios klebonas S.Sudentas ir svečias iš Zarasų deka-

nas kanauninkas V.Kapočius. Mišių auka – už žuvusių tremtyje, kalėjimuose, Lietuvos laukuose ir per stebuklą išlikusių gyvuosius.

Estradoje išsirikiavo per 150 tūkst. choristų (37 kolektyvai) ir nuvilnijo plačiais laukais ir kloniais L.Abariaus daina "Leiskit į Tėvynę".

Šventė prasidėjo.

Tos mielos ir skaudžios tremties dainos. Jos įsirežūsios į vyresnės kartos žmonių atmintį ir širdis ir pakylėtos iš dainininkų krūtinų nuskrenda per Lietuvą. Šią vasarą jau šeštą kartą buvę tremtiniai, politiniai kaliniai daina šlovinimo laisvę, Atgimimą. Visų

šventės dalyvių išvardyti neįmanoma, tik galima pasakyti, jog abėcėlės tvarka tai būtų nuo "A" iki "Z".

Šventės pabaigoje LPKTS vadovai dėkojo organizatoriams, rėmėjams, meno vadovams, dirigentams, visiems, kurie padarė viską,

(keliami į 5 psl.)

Vytautas Elgirdas,
politinis kalinys

Tremtinių kapai

Iš tos bekrastės laido dykumos
Ir amžinojo įsalo, mirties ir bado
Nuo Laptevų, Igarkos, Vorkutos
Ir žemės pragaro iš Magadano.

Iš pargriuvusių kryžių prikeltų kapu...
Ir iš mirties kapų, kurie be kryžių,
Ir iš kapų, kur niekada neskambino varpu,
Ir iš mirties kapų vaikų didvyrių.

O skausmo Lietuva! Tie tremtinių kapai –
Tai tavo protėvių dvasia iš Sibiro pareina.
Tie palaikai – tėvų šventi vardai
Tegu skambės per amžius – amžinai...

Aušra ŠUOPYTĖ

Dainų pynė apsupo Aukštaitiją

Estradoje – jungtinis LPKTS choras

Aktualijos

■ Parlamentinės opozicinės partijos - Lietuvos liberalų sąjungos lyderis E.Gentvilas paragino premjerą A.Brazauską ir Prezidentą V.Adamkų paremti liberalų siūlymą priimti Konstitucijos pataisą dėl tiesioginių merų rinkimų.

■ Seimui priėmus šių metų biudžeto pataisas ir nuo 100 mln. iki 400 mln. litų padidinus valstybės garantijų paskoloms limitą, nebeliko kliūčių birželio 18 d. pasirašyti sutartis su Rusijos naftos koncernu "Jukos" dėl investicijų į "Mažeikių naftą".

■ Jei Seimo rinkimai vyktų dabar, juose pirmą kartą Lietuvos socialdemokratų partija ir K.Bobelio Lietuvos krikščionys demokratai, nors... šios partijos lyderis viešėdamas Amerikoje paniekinamai atsiliepė apie Seimą ir ES atstovus. Partijos bendraminčiai stoji ginti jo munduro garbę.

■ Nepaisant dviejų mažumos frakcijų prieštaravimų, Seimas neeiliniame posėdyje po svarstymų pritarė įstatymo projektui, kuris lydi planuojamas Konstitucijos pataisas dėl teisės užsieniečiams dalyvauti savivaldybių rinkimuose.

■ Rusijos Federacijos nepriklausomybės deklaracijos paskelbimo proga mūsų šalies Prezidentas V.Adamkus pasveikino Rusijos Federacijos prezidentą V.Putiną.

■ Tėvynės sąjungos (LK) lyderis V.Landsbergis viešėdamas JAV padėkojo šios šalies prezidentui Dž.Buši už indėlį plečiant Lietuvos galimybes tapti NATO nare.

■ Viešėdamas Sankt Peterburge Lietuvos Vyriausybės vadovas A.Brazauskas susitiko su Rusijos Federacijos ministru pirmininku M.Kasjanovu. Pokalbio metu buvo paliesti energetikos, vizų režimo, konsulatų plėtros, naftos telkinio D-6 eksploataavimo klausimai.

■ Rusijos Federacijos ministras pirmininkas M.Kasjanovas kompromiso dėl Kaliningrado srities tikisi dar prieš Lietuvai ir Lenkijai 2003 m. prisijungiant prie Šengeno susitarimo.

■ Prancūzijos prezidento Ž.Širako vadovaujami konservatoriai vykusiame parlamento rinkimų pirmajame ture išsiveržė į priekį. Vis labiau išsikvepiant Ž.Le Peno kraštutiniams dešiniams konservatoriai įgijo realias galimybes svaria pergale laimėti lemiamąjį rinkimų ratą.

Dėl artėjančių dvejų rinkimų

Artėjant 2003 m. savivaldybių rinkimams, valdantieji socialdemokratai sumanė skelbti juos anksčiau Konstitucijoje nustatyto laiko ir sutapatinti su prezidento rinkimais. Liaudžiai numestas apgaulingas blizgutis – neva norima tik sutaupti pinigų. Iš tikrųjų LSDP motyvai grynai partiniai, parapijiniai politiniai.

Normaliuose savivaldybių rinkimuose žmonės atsižvelgia į kandidatų sugebėjimus, padorumą ir grožį, tad, šiaip ar taip, balsuoja už jiems žinomus kandidatus, kurie dirbs, jei bus išrinkti, savivaldybių tarybose. Sujungus prezidento ir savivaldybių rinkimus, dalis rinkėjų pasiduos, – to tikisi socialdemokratai, – raginimui ir savivaldybėse “balsuoti už Brazauską”, taigi automatiškai – už jo vadovaujamos partijos atstovus savivaldybių rinkimų sąrašuose, nors patys tie atstovai

būtų ir mažiau kam tikę negu A. Brazauskas. Tokiu poveikiu būtų iškreiptas ir piliečių pasirinkimas, ir atstovavimas. Prisiminkime pastaruosius Seimo rinkimus, po kurių daugelis naivių žmonių stebėjosi, kodėl taip reklamuotas ir “laimėjęs” A. Brazauskas nepasirodė Seime.

Čia vienas argumentų, kodėl TS (LK) nepritaria prezidento ir savivaldybių rinkimų sujungimui. Kiti būtų tokie: sudvejintuose rinkimuose visas dėmesys teks kandidatams ir prezidentus, o labai mažai tebus kalbama apie konkrečias vietines žmonių problemas, neatsiras nei išvadų, nei įpareigojimų būsimoms savivaldybių taryboms. Savivaldą reikia stiprinti, o ne stumti į pašalį.

Be to, išrinkus savivaldybių tarybas anksčiau Konstitucijos nustatyto valdžios pasikeitimo laiko, dar kelis mėnesius toliau dirbantys teisėtas meras ir administracija bus

paralyžiuoti – valdininkai neišvengiamai dairysis į būsimą, jau žinomą, naują valdžią, stengsis įtikti. Tebedirbančių tarybų nariai bus išskirti į geresnius – išrinktus ir naujai kadencijai – ir prastesnius – neišrinktus, kurių autoritetas jau menkesnis, jų nebepaisoma.

Tokia sumaištis, tikra darbo negerovė, lengvai numatoma, kaip ir materialiniai nuostoliai, ne mažesni už siūlomą “sutaupymą”; bet buvusiems komunistams svarbiausia – valdžia. Jų svajonė – atakuoti prezidentūrą ir savivaldybes kartu, nepralaimėti bent savivaldybėse.

TS (LK) nori tvarkos valstybėje, nori stiprinti demokratiją, todėl pasisako prieš daugumiečių užmačias. Tegu savivaldybių rinkimai įvyksta atsakingai. Bet jeigu daugumiečiai primes abejus rinkimus tą pačią dieną, eisime laimėti ir vienus, ir antrus.

TS (LK) pirmininkas
prof. Vytautas LANDSBERGIS

Vilius BRAŽENAS

Gėdos stulpo verti “seimėnai”

Jeigu nori pamatyti ateities vaizdą, įsivaizduok batą, trypiantį žmogaus veidą

George Orwell

Būta meto, kai tautos ar bendruomenės per amžius sukurtiems dėsniams nusikalte asmenys būdavo pririšami prie viešoje vietoje žemėn įkalto stulpo. Gutenbergui sugalvojus spaudą, stulpų vaidmenį perėmė laikraščiai. Informacijai įsiskverbus į “eterį”, gėdos stulpu tapo visa vadinamoji žiniasklaida. Nors tobulėjo žmonių susižinojimas, dalis žmonių moraliniu ir dvasiniu atžvilgiu grįžo į barbarizmo amžius: įsikabinę į komunistinio melo ir galios vilionę jie, atrodo, prarado gėdos jausmą. Tai parodė socialdemokratinės daugumos įstatymų leidimas. Žmogėnai, tapę “seimėnais”, dvasiškai smuko dar žemiau. Prieita prie to, kad 2002 m. gegužės 30 d. Lietuvos Respublikos Seime atsirado 30 (pavardžių sąrašą spausdinome “Tremtinio” Nr.23 (501) – red. past.) “seimėnų” (negi galima juos “seimo nariais” vadinti?), balsavusių už valstybines pensijas buvusiems kagiebitams ir kitiems raudoniems tautos engėjams, veikusiems okupanto naudai. Daugelio komunizmo aukų manymu, daug kur galvas lyg gyvatės kelia buvę ar tebesą Maskvos parankiniai, atlaidžios tautos nenubausti už kriminalinės kompartijos nusikaltimus. Žerdami pažadus ir meluodami įsiskverbę į Seimo daugumą, jie siekia vėl priminti lietuvių tautos sprandą, matyt, niekad nenuautu sovietiniu čebatu. Lyg bjauriausios rūšies politinė pasiutlige susirgusi Seimą valdanti dauguma ėmėsi draskyti tiesos ir teisingumo rūbą, dengiantį nepriklausomybę atgavusios Lietuvos Respublikos okupaciją sužalotą valstybinį kūną.

Nestebina, kad daug kas beviltiškais okupacijos metais neatlaikė vienokio ar kitokio šėtoniškos sistemos girnapusės spaudimo. Tačiau Lietuvai atgavus nepriklausomybę, o žmo-

nėms – laisvę, kiekvienas turėjo ir tebeturi pasirinkimą: ar naudoti laisvę laisvei ginti ir tvirtinti, ar naudoti laisvę laisvei vėl sutrypti.

Ne vienas pasirinko kovą už laisvę ir bandymą atsipirkti Lietuvai už jaučiamą didesnę ar mažesnę kaltę už suklymimą po fizinės ir dvasinės vergijos jungu. Kiti pasirinko tylą, kadais patys išniekinę tiesą. Tačiau matome, girdime ir jaučiame, jog yra per daug tokių, kurie, padrašinti daugelio išlikusių komunizmo aukų tyla bei krikščionišku atlaidumu, liko ar įkorpę į valdžios vežimą vėl plakti raudonuoju botagu tą vežimą traukiančias plakėjų aukas. Net matyti bandymai paversti į asmeninę dorybę buvusį priklausymą kriminalinei kompartijai. Pabandytų buvęs Vokietijos nacionalsocialistinės darbo partijos narys (nacis) pasakyti kam nors, ypač žydai: “Aš tik buvau nasis. Nieko blogo nepadarčiau...” Toksai žmogėnas tuoj sužinotų, ko vertas jo “tik priklausymas”.

Jie juk žinojo, kad Komunistų partija buvo teroro organizacija. Pats Leninas tai sakė: “Mes niekad neatmesime teroro iš principo ir net negalime to padaryti”. Juk tik teroras išlaiko komunistus valdžioje. Taigi – bent jau nečirkštų tie, kurie nenori pasinaudoti laisve laisvei ginti. O ypač neturėtų bandyti sulynginti auką su prispaudėju panaudojant valdiškas pensijas.

Kadangi nėra gėdos stulpų, prie kurių derėtų pririšti tuos “seimėnus”, bet yra daug įvairių stulpų kiekvienoje vietoje, būtų gerai, jei įvairaus dydžio plakatai su šių “seimėnų” vardais, pavardėmis ir nuoroda, už ką jie balsavo, pasirodytų ant stulpų viešosiose vietose. Tai, žinoma, nesugėdys tų “seimėnų”. Tačiau gal tai sugėdys kai kuriuos rinkėjus, kurie už tokius asmenis yra balsavę ir gal ateityje balsuos kitaip.

Antraip, daugiau tokių “seimėnų” atsiradus, Seimas, ko gero, nubalsuotų valstybines pensijas pasiūsti Dušanškiui ir Izraeliui, Slaviniui į Vokietiją ir kitiems panašioms, kur nors besislapstantiems nuo teisingumo.

Tėvynės sąjungos konservatorių frakcijos pasiūlymai Konstitucijos 47-ojo straipsnio pataisų svarstymui

Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcija, apsvačiusi padėti, susiklosčiusią svarstant Konstitucijos 47-ojo straipsnio pataisus ir jas lydinčius įstatymus, pažymi:

1. Siūlymai nustatyti 7 metų pereinamąjį laikotarpį bet kokiam žemės pardavimui užsienio subjektams neturi pagrindimo ir prasmės.
2. Siūlymai nustatyti 7 metų pereinamąjį laikotarpį žemės pardavimui užsienio juridiniams asmenims neturi prasmės, nes toks apribojimas būtų labai lengvai apeinamas užsienio juridiniam asmeniui įsteigus savo padalinį Lietuvoje, kuris bus traktuojamas kaip Lietuvos juridinis asmuo.
3. Todėl, jeigu dėl politinių aplinkybių negalima atsakyti pereinamojo laikotarpio idėjos, siūlome apsvaistyti galimybę įteisinti pereinamąjį 7 metų laikotarpį, per kurį Lietuvos Vyriausybė turėtų teisę taikyti diskriminacines priemones užsienio subjektų atžvilgiu, jeigu žemės pardavimas užsienio subjektams atskiruose regionuose viršytų įstatymų nustatytus limitus.

Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos seniūnas
Andrius KUBILIUS

Laiko pulsas

■ Lietuvos derybininkai Briuselyje uždarė labai svarbų energetikos derybinį skyrių. Lietuva įsipareigojo iki 2009 metų uždaryti Ignalinos atominės elektros (IAE) II energetikos bloką, o Europos Sąjunga – žymiai prisidėti prie uždarymo išlaidų padengimo. Lėšos, skirtos IAE uždarymui, bus numatytos atskira biudžeto eilute. Pasieltas svarbus politinis susitarimas. Ekspertai pažymi, kad IAE uždarymo procesas ir su tuo susijusių pasekmių likvidavimas gali užtrukti iki kelių dešimtmečių. Nors susitarimo metu ir nebuvo įvardytos konkrečios sumos, tačiau specialistai pažymi, jog Europos Sąjunga neturės problemų dėl lėšų skyrimo. Lietuva, spaudžiama Europos Sąjungos, apsisprendė uždaryti IAE dėl rusiškos konstrukcijos reaktorių nepatikimumo, bet tai nereiškia, jog ji atsisako pretenzijų likti branduoline valstybe. Spaudoje vis pasirodo žinių, jog gali būti pradėtas statyti naujas vakarietiškos konstrukcijos reaktorius.

■ Valdanciosios daugumos Seime koalicijos partnerių elgesys pastaruoju metu primena futbolo varžybas: kas daugiau įmuš priešininkui įvarčių. Socdemai Kaune inicijavo socialliberalo mero nuvertimą. Į tai žaibiškai Seime sureagavo paulauskininkai – jie atsisakė palaikyti socdemus, kai buvo svarstomas valstybinių pensijų skyrimas buvusiems sribams ir nomenklatūrininkams. Tačiau tai neatšaldė socdemų noro matyti savo bendrapartietį antrojo pagal dydį Lietuvos miesto mero poste. Socdemas S.Ašmys, nepaisydamas tikros ar tariamos socialliberalo E.Tamašausko ligos bei Kauno apygardos administracinio teismo nutarties, sustabdančios tarybos sprendimą, kuriuo iš pareigų buvo atleistas meras E.Tamašauskas, paskubėjo pasidabinti mero regalijomis. Noras nors trumpam prisimatuoti mero sostą buvo stipresnis nei abejotinas veiksmų teisėtumas. Atsako iš socialliberalų pusės neteko ilgai laukti: paremdami smulkiuosius verslininkus, jie pateikė įstatymo pataisus, numatančius pusei metų atidėti buhalterinės apskaitos tvarkymo papildymo išgaliojimą. Socdemų pasiryžimas nesitraukti ir teiginys, jog Lietuvos smulkieji verslininkai liko bene vieninteliai Europoje, nevedantys buhalterinės apskaitos, jau mažai ką bedomino. Visas šis koalicijos partnerių pasistumdymas ir pasispardymas vyksta abipusės meilės ir supratimo demonstravimo kontekste. Ir vieni, ir kiti teigia, jog visi šie įvykiai neturės įtakos jų bendram darbui Seime.

■ Vis mažėjantis premjero A.Brazauskos populiarumas jau pasėjo pirmuosius panikos daigus socialdemokratų partijos gretose. Agrarininkas V.Einoris su savo partiečiais pasidalijo abejonėmis, kad apsisprendęs kandidatuoti į prezidentus A.Brazauskas gali ir pralaimėti rinkimus, o tai partijai būtų pražūtinga, nes tada reiktų rinkti naują partijos lyderį. Užimti jo vietą norinčių būtų daug. Tačiau nė vieno, kuris galėtų lygintis partitimi ir populiarumu su dabartiniu premjeru. Pats A.Brazauskas pageidautų likti premjeru, tačiau ar su tuo susitarkys ponis Kristina?

Juozas KUNDROTAS

Ingrida VĖGELYTĖ

Žinios iš Seimo

Valstybines pensijas ketinama skirti ir teisėjams

Dažnokai perdėm įsigilinę į įstatymų leidybą parlamentariai ar net politinės partijos nutolsta nuo kasdienio gyvenimo aktualijų. Noras nurungti politinį oponentą ir sužavėti rinkėjų publiką žavingu politiniu spektakliu Seime dažnai stipresnis už sveiką protą. Atrodo, kad šį politikų elgsenos modelį gali patvirtinti ir dabar Seime svarstomas Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo projektas. Jame numatoma teisėjams, be socialinės pensijos, skirti dar ir valstybines.

Teisėjų atlyginimų klausimas – viena opiausių nūdienos visuomenės problemų. Nereikia specialių apklausų, kad sužinotum, jog valstybės politika, garantuojanti didelius atlyginimus teisėjams, Lietuvoje nepopuliari. Galima remtis ir socialinių apklausų duomenimis, pagal kuriuos, piliečiai pirmiausia pasitiki žiniasklaida ir Bažnyčia, o ne teismais ir teisėjais.

Dar daugiau. Šiomis dienomis mūsų teisingumo sistema ir teisėjų veiksmai stipriai pablogino Lietuvos ir Latvijos santykius. Latviai nesuprato, kodėl vienam iš geriausių Latvijos dviratininkų J.Silovui Kauno apygardos teismas skyrė penkerių metų laisvės atėmimo bausmę, konfiskavo du automobilius ir visus kruvinu prakaitu Prancūzijos dviratininkų klube "Cofidis" uždirbtus pinigus. Tokia nepamatuotai didelė bausmė skirta už tai, kad kirsdamas Lietuvos sieną dviratininkas nedeklaravo 265 tūkst. Lt vertės valiutos. Šią teisėtą sumą, deklaruotą savo atlyginimą, J.Silovas tranzitu per Lietuvą vežėsi namo, į Latviją. Nesuprato ne tik latviai. Lietuvos žiniasklaidoje taip pat pasirodė lietuvių žurnalistų rašinių, kuriuose teigiama, kad jiems gėda dėl tokio teisėjų sprendimo. Nesuprastų nė vienas žmogus, turintis įgimtą teisingumo jausmą, net jei tokie atvejai būtų išimtiniai mūsų kasdienybėje. Mat išimčių teisingume ar teisingumo sistemoje būti negali. Teisėjas tikriausiai savo profesinę pareigą atliko ir jai nenušengė. Deja, sąvokas "teisybė" ar "neteisybė" kuria ne įstatymai popieriuje, o gyvenimas.

Būtų neblogai, kad valdančioji dauguma suvoktų šį paradoksą ir išgirstų opozicijos parlamentarų raginimus neskirti teisėjams valstybinių pensijų. Juk, be minimo konkretaus tarptautinio skandalo atgarsį įgijusio atvejo, yra ir kitų argumentų.

Svarstant Seime šį projektą, Seimo narys P.Jakučionis pa-

reiškė esąs skeptiškas teisėjų valstybinių pensijų atžvilgiu. Dideli valstybės tarnautojų atlyginimai ir didelės socialinės garantijos yra nesuderinami. Turėtų būti arba viena, arba kita.

"Būtų geriau, jei valstybės tarnautojams, taip pat ir teisėjams, būtų mokami vidutiniai atlyginimai ir suteikiamos didelės socialinės garantijos. Tai verstų juos sąžiningiau dirbti. Dabar teisėjų atlyginimai ypač dideli. Tai ir jų socialinio draudimo pensijos turi būti didelės. Tad gauti dar valstybinę – nebūtina. O jei būtų nutarta teisėjams skirti valstybines pensijas, tai tik už darbą Lietuvos Respublikai, t.y. nuo 1990 m. kovo 11 d. Į teisėjo darbo stažą neturėtų būti įskaičiuojamas darbas kitose pareigose, kaip siūloma įstatymo projekte", - sakė P.Jakučionis.

Jis taip pat priminė, kad pensijų sistemos reformos koncepcija siūlo neplėsti valstybinių pensijų sistemos, o esamą – riboti. O dabar ir prokurorai, gydytojai, mokytojai tokių pensijų galėtų reikalauti, nes jų darbas visuomenei ir valstybei ne mažiau svarbus. Šis įstatymas būtų nepageidautinas pretekstas plėsti valstybines pensijas gnančiųjų skaičių.

Nepritarti teisėjų valstybinėms pensijoms ragina ir politinės partijos "Lietuvos krikščionys demokratai" (LKD) atstovai Seime.

Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo projektas numato, kad teisėjų valstybinės pensijos dydis priklausytų nuo darbo stažo, bet su socialine pensija bendra suma negalėtų viršyti 1,5 vidutinio darbo užmokesčio. Šiuo metu ši suma būtų lygi maždaug 1600 Lt.

Konservatorių lyderis priminė JAV prezidentui Lietuvos siekius

Tuo metu, kai Utenoje buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai rinkosi į savo dainų šventę "Leiskit į Tėvynę", profesorius V.Landsbergis, perdavęs dainų šventės dalyviams sveikinimo žodį, išvyko į Ameriką. JAV sostinėje jis dalyvavo Tarptautinės demokratų sąjungos partijų lyderių konferencijoje ir vakarieniavo Baltųjų rūmų surengtoje "valstybės vakarieneje".

Lietuvos žiniasklaidai V.Landsbergis pranešė, kad jam pavyko trumpai šnektelti su JAV prezidentu Džordžu Bušu. "Prieš sėdant už stalų, pavyko trumpai pasikalbėti JAV prezidentu, padėkoti už jo įnašą priartinant Lietuvą prie narystės NATO. JAV vadovui priminiau,

kad jis baigia tai, ką pradėjo jo tėvas, su kuriuo keletą kartų teko susitikti", - sakė TS (LK) pirmininkas.

Savo ruožtu Dž.Bušas, pasak V.Landsbergio, paragino Lietuvą nemažinti pastangų vykdant pasiruošimo narystei Aljanse reikalavimus. Vašingtone konservatorius taip pat kalbėjosi su įtakingais JAV senatoriais Džonu Makeinu ir Trentu Lotu. V.Landsbergio teigimu, NATO plėtra besidomintys JAV valdžios atstovai yra labai teigiamai nusiteikę Lietuvos atžvilgiu ir mato, kad šalies pasirengimas bei tarptautinė aplinka sudaro "palankias" sąlygas, kad Lietuvos integracija į Aljansą vyktų "pagal planą". Lietuva siekia būti pakviesta į NATO lapkritį Prahoje įvyksiančiame Aljanso šalių narių vadovų susitikime.

Neeiliniame posėdyje svarstyti Konstitucijos keitimo klausimai

Pirmadienį buvo sušauktas neeilinis parlamento posėdis, kuriame buvo svarstomi įstatymų projektai, susiję su Konstitucijos 119-ojo straipsnio pataisų priėmimu. Šiomis pataisomis numatoma pratęsti savivaldybių tarybų kadenciją nuo trejų iki ketverių metų bei suteikti nuolat Lietuvoje gyvenantiems užsieniečiams teisę dalyvauti savivaldybių tarybų rinkimuose.

Valdžios ir opozicijos didžiausios frakcijos - Socialdemokratinė koalicija ir Liberalų - sutarė, jog pataisa dėl kadencijos pratęsimo įsigalios nuo priėmimo, o teisė užsieniečiams dalyvauti rinkimuose būtų atidėta iki Lietuvos narystės Europos Sąjungoje.

Daugumos ir opozicijos atstovai šį susitarimą įvardijo kaip "politinį kompromisą".

Siekdama tapti ES nare, Lietuva turėjo išpareigoti suteikti teisę dalyvauti savivaldybių tarybų rinkimuose ES piliečiams, tačiau šią normą išplėtė – leido dalyvauti ir kitiems nuolat Lietuvoje gyvenantiems užsieniečiams.

Įstatymų projektams po pateikimo pritarta. Tačiau didžiausios opozicinės Liberalų frakcijos seniūnas Eligijus Masiulis tvirtino, kad liberalai nepakeitė savo pozicijos ir toliau nepritaria savivaldybių tarybų rinkimų paankstinimui.

Nepriklausomos frakcijos Seime nariai ragino parlamentarų nepritarti Konstitucijos pataisai dėl užsieniečių teisės dalyvauti savivaldybių tarybų rinkimuose, nes bus pažeistas tarptautiniuose santykiuose galiojantis pariteto principas. Mat Lietuvos piliečiams nebūtų suteikta teisė dalyvauti savivaldos rinkimuose Rusijoje ar Ukrainoje.

Pasaulyje Parama kandidatams

JAV prezidentas Džordžas Bušas pasirašė Laisvės sutvirtinimo aktą, kuriuo numatoma skirti daugiau kaip 55 milijonų dolerių paramą šalims kandidatėms į NATO. Tarp jų – ir Baltijos valstybės. Tačiau JAV prezidentas konkrečiai nepaminėjo nė vienos šalies, kuri lapkričio mėnesį įvyksiančiame NATO viršūnių susitikime Prahoje gali būti pakviesta į Aljansą. Apie tai gana miglotai kalbėjo ir JAV gynybos ministras Donaldas Ramsfeldas neseniai įvyksiančiame Baltijos ir Šiaurės šalių gynybos ministrų susitikime Taline. Pasak JAV gynybos ministro, jis nemato Baltijos valstybių pasirengimo narystei NATO trūkumų, bet pabrėžė, kad Vašingtonas dar neatrinko, kokios valstybės bus pakviestos į Aljansą. Kai kurie Rytų Europos valstybių politologai bėgsta, kad JAV, susidūrusi su kovos prieš terorizmą, Artimųjų Rytų ir Indijos bei Pakistano karo grėsmės problemomis, gali numoti ranka į naujų narių priėmimą į NATO. Tuo labiau kad ir JAV sąjungininkai Europoje gerokai nuvylė Vašingtoną, kai nepakankamai prisidėjo prie JAV karinės operacijos Afganistane.

Kremliaus bokštų pusėn

Sankt Peterburge vykstančiame Baltijos jūros valstybių vyriausybės vadovų susitikime, kuriame dalyvauja Rusijos, Vokietijos, Danijos, Norvegijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Suomijos, Švedijos ir Islandijos premjerai, Rusijos prezidentas V.Putinas vėl kategoriškai pareiškė, kad Karaliaučiaus anklavo klausimas yra pirmaeilis Rusijos politikos uždavinys. Pasak Rusijos prezidento, Karaliaučiaus problemą, įvedant Šengeno sutarties vizų režimą per Lietuvos ir Lenkijos teritoriją, galima išspręsti visiškai "paprastai". Pasinaudojant buvusio Vakarų Berlyno pavyzdžiu, kai komunistinė Rytų Vokietijos valdžia suteikė sausumos ir oro koridorius. Žinoma, V.Putinas nepaminėjo, kad tuos koridorius suteikė ne marionetinė vadinamosios Vokietijos Demokratinės Respublikos valdžia, o Maskva. Taigi dabar faktiškai eksteritorinių koridorių per Lietuvos teritoriją reikalaujama atvirai, net nesidangstant diplomatinėmis frazėmis. Jeigu tokie koridoriai nebus suteikti, tai V.Putinas grūmoja naujuoju "šaltuoju karu", kuris galėtų tapti net grėsmingesnis nei Sovietų sąjungos egzistavimo laikais. Dar atviriau kalbėjo Rusijos užsienio reikalų ministerijos aukštas pareigūnas A.Jakovenka. Jis pareiškė, kad Rusijai gyvybiškai svarbu užtikrinti žmonių ir krovinių tranzitą tarp Karaliaučiaus ir Rusijos ne tik per Lietuvos ir Lenkijos, bet ir per visą Europos Sąjungos teritoriją. A.Jakovenka patvirtino, kad Maskva visomis priemonėmis sieks, kad Karaliaučiaus anklavo gyventojams galėtų bevizis režimas. Žodžiu, Rusija siekia sukurti Lietuvos teritorijoje naują Dancigo koridorių, faktiškai eksteritorinį darinį, visiškai nepavaldų Lietuvai. Tuo tarpu premjeras A.Brazauskas Sankt Peterburge džiaugėsi, kad vis didėja Rusijos kapitalo dalis Lietuvos ekonomikoje, ir prognozavo, kad tas kapitalas dar labiau išaugs rusams išsigijus bendroves "Lietuvos dujos", "Lifora" ir "Mažeikių nafta". Taigi, pasirodo, buvo teisūs tie KGB analitikai, kurie dar Atgimimo metais prognozavo, jog atsiskyrusios Baltijos "sesės" pirmiausia bus priverstos sugrįžti Maskvos glėbin per ekonominę invaziją. Vertėtų atkreipti dėmesį į A.Brazausko Sankt Peterburge liaupsintą vadinamąjį 2 K projektą – dėl Klaipėdos ir Karaliaučiaus uostų bendradarbiavimo. Gal tai ir yra dalis Rusijos plano dėl eksteritorinio koridoriaus?

Jonas BALNIKAS

Netektys ir gedulas stiprina laimėjimo viltį

(atkelta iš 1 psl.)

Mirtinos grėsmės akivaizdoje tuometiniai valstybės vadovai neišdrįso viešai paaiškinti tautai, kas iš tikrųjų vyksta. Politinės ir juridinės (tarptautinės teisės atžvilgiu) pasekmės Lietuvai buvo lemtingai nepalankios. Iš šio fakto buvo pasimokyta. 1991 metų kruvinojo sausio įvykiai, neribotos galios svietimos karinės jėgos, esančios šalyje, panaudojimo grėsmė nedemoralizavo Lietuvos Respublikos vadovų. Buvo parengti juodajam atvejui kreipimaisi į pasaulio valstybes ir emigracinė vyriausybė. „Naktis nebebus ilga, kaip nebūna ilgas tamsiausias metas prieš aušrą. Supuvę vergijos namai griūva, ir nei prižiūrėtojų siutas, nei parsidavėlių šliaužiojimas nebegali to sovietijos kalėjimo išgelbėti“, – tai žodžiai iš Sausio 13-osios testamentu, kurį parašė tuometinis valstybės vadovas prof. V.Landsbergis.

Lemtingųjų 1940 m. birželio 15 d. paskutinėmis nepriklausomybės gyvavimo valandomis Lietuvos Respublikos vadovai, paklusę žūliam agresoriaus šantažui, nurodė suimti ir išduoti okupantui vidaus reikalų ministrą gen. Kazį Skučą ir Valstybės saugumo departamento direktorių Augustiną Povilaitį. Ištikimi valstybės pareigūnai saviškių buvo išduoti kančioms, patyčioms ir mirčiai. Bolševikai sušaudė A.Povilaitį 1941 birželio 23 d., o K.Skučą nužudė tą pačių metų liepos 8 d. Naivu buvo manyti, kad pavergėjui pakaks dviejų galvų, jam buvo maža ir pusės milijono.

“Beveik metai, bet kiek siaubo, kančių, nerimo, visiško tautos ir žmogaus nuvertinimo, niekinimo, kiek gražiojo mūsų krašto visose srityse – religinė, kultūrinė, ekonominė, socialinė, ūkinė – išgriovimo, apgrobimo, kiek turtų, vertybių ir gėrybių, kurios buvo kauptos dešimtmečiais,

per tą trumpą laiką netekta. O kiek žmonių be laiko ir be jokios priežasties neteko savo gyvybės, kiek dar vargsta ir miršta šiurpiame ištrėmime?” – rašoma “Lietuvos archyve. Bolševizmo metai”.

Šios tragedijos, virtusios tautos katastrofa, paminėjimui suteiktas Gedulo ir vilties dienos vardas. Tikriausiai nėra šeimos, kurios nariai ar tolimesni giminaičiai nebūtų patyrę represijų. Tame pačiame minėto archyvo tome yra tokia ir šiandien aktualumo nepraradusi mintis, kurios esmė yra viltis, kad nusikaltimai bus išaiškinti ir įvertinti, kad bus užkirstas kelias jiems pasikartoti. “Turime faktų, turime medžiagos, turime ką tikra pasakyti bei parašyti. Tas siaubas, tos kančios, tas chaosas, visos tos suktybės neturi nueiti niekais ir dingti be pėdsakų. Turim palikti ne tik saviešiams, bet duoti pažinti mūsų patyrimą ir išgyvenimus visai žmonijai.” 1941 m. birželio 14–18 dienų trėmimas buvo antroji masinių genocido akcijų fazė.

Dar gyva tremties ir gulagų represijas patyrusi karta. Jos skaudi, tragiška patirtis tebetyrinėjama, tebekaupiama. Padarytos išvados, kurios tapo valstybės užsienio ir vidaus politikos šerdimi. Lietuva mato savo ateitį sandraugoje su Vakarų demokratijos šalimis. Tai siekis įkūnyti didžiąją tautos viltį. Nuolatinės grėsmės ir nuolatinės ginties būseną turėtų pakeisti pasitikėjimo atmosfera. Ji sudarytų sąlygas saugios gerovės visuomenei kurti. Pirmasis esminės svarbos žingsnis bus padarytas Prahoje šių metų lapkritį, kur spręsis valstybių kandidačių į NATO priėmimo klausimas. Visos prielaidos leidžia manyti, kad jis bus sėkmingas. Netektys, žuvusiųjų ir negrįžusiųjų Tėvynėn atminimas įpareigoja būti budrius.

Edmundas SIMANAITIS

Gedulo ir vilties dienos minėjimo renginiai

Vilniuje

Birželio 13 d.

10 val. Gedulo ir vilties dienos minėjimas Lietuvos Respublikos Seimo posėdyje.

Birželio 14 d.

12 val. valstybinės vėliavos su gedulo juostomis pakėlimas Nepriklausomybės aikštėje, 12.30 val. minėjimas prie paminklo politiniams kaliniams ir tremtiniams Lukiškių aikštėje, 14 val. minėjimas prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memorialo, 15.30 val. atminimo valanda Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro kiemelyje (Didžioji 17), 16.45 val. koncertas Šv. Jonų bažnyčioje (įėjimas laisvas),

18 val. šv. Mišios Arkikatedroje bazilikoje, 11-15 val. atvirų durų valandos Lietuvos Respublikos Seime, Tatjanos Krasnopolskajos-Koleznikovos paroda, skirta lietuvių tremčiai Jakutijoje.

Kaune

Birželio 14 d.

9 val. iš Laisvės al. 39 (LPKT sąjungos būstinės) eisena į Arkikatedrą baziliką, 10 val. šv. Mišias aukos JE arkivyskupas S.Tamkevičius,

12 val. iškilmingas minėjimas Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodyboje, 13 val. autobusas veš į Geležinkelio stotį, 6-ojo forto “Kryžių kalnelį” ir į Petrašiūnų kapines prie memorialo.

Birželio 15 d.

18 val. Pažaislio muzikos festivalis kviečia į koncertą V.A.Mocarto “Requiem” (IX forto muziejaus salėje, Žemaičių pl. 73).

Kovoje su Sibiro šalčiu

Kasmet su Birželio 14-ąją širdį užplūsta skausmo banga – artėja mano giminės tragedijos metinė: 1941-ųjų birželio 14-ąją su pirmąja tremtinių banga į Sibiro gilumą pajudėjo gyvulinis vagonas. Jame į nežinią, o tiksliau – į numatytą jiems mirtį – keliaavo visa garsaus prieškarinio Lietuvos rašytojo, dramaturgo, politikos, režisieriaus, pedagogo Vytauto Bičiūno šeima: žmona Natalija su trimis vaikais – Vaidevučiu (mano seneliu), Rimantu ir Jūrate. Jie buvo nugabenti prie Laptevų jūros, Janos upės pakrantėn.

Man sunku įsivaizduoti savo prosenelės Natalijos – teatro aktorės ir dailininkės – rankas, kilnojančias akmenis (jai teko dirbti plytinėje ir akmenų skaldykloje). Iš nuotraukų į mane žvelgia nepaprastai graži inteligentiška ponija su ilgu papirosu (tuomet madingu) rankoje... Jai buvo lemta Lietuvon sugrįžti, bet jau tik su dviem vaikais – Vaidevučiu ir Jūrate. Sraunioji Jana amžiams pasiglemžė Rimanto gyvybę. Jis su mano seneliu Vaidevučiu Janoje gaudydavo žuvį. Bijodamas prarasti valtį (darbo įrankį), puikus plaukikas Rimantas prarado gyvybę...

Mane apima siaubas ir nevilts, tarsi pati viską matyčiau savo senelio akimis ir būčiau tos tragedijos liudininkė... Po daugelio metų ant Janos kranto toje vietoje Vaidevutis broliui pastatė lietuvišką kryžių. Proseneliui Vytautui Bičiūnui, atskirtam nuo šeimos, išeiti gyvam iš Sverdlovsko lagerio taip ir nebuvo lemta. (Jo palaičių buvimo vieta nežinoma iki šiol.) Vis niekaip nerandu atsakymo – kodėl? Nežau todėl, kad labai mylėjo Lietuvą ir visas savo kūrybines jėgas skyrė jos kultūriniam gyvenimui stiprinti? Prieškarinio Lietuvoje Bičiūno pavardė buvo visiems žinoma. Geriausiai jo veiklą parodo dailininko Petro Kalpoko šaržas “Devynių amatų voras”. Nors piešinyje išvardyti aštuoni amatai (tiek voro kojų – rezisūra, politika, tapyba, meno istorija, literatūra, dekoracija, kritika, monografija), bet tų amatų buvo ir daugiau. Ir kiekvienoje veikloje jis reiškėsi ne paviršutiniškai, bet atiduodamas visą savo laiką ir sugebėjimus.

Bičiūno šeima artimai bendravo su to meto šviesuoliais: Vydūnu, J.Tumu-Vaižgantu, A.Jakštu-Dambrausku, S.Čiurlioniene, M.Biržiška, V.Krėve-Mickevičiumi, L.Gira, F.Kirša, V.Mykolaičiu-Putinu, M.Vaitkumi ir kt.

Apie savo prosenelio, tikrai fenomenalaus žmogaus, nuopelnus ir kultūrinį palikimą, apie jį patį kaip to laikotarpio eruditą būtų galima parašyti daug išsamiau ir plačiau, tačiau šį kartą mano tikslas kitas. Bet tas tikslas nebūtų pasiektas bent jau bendrais bruožais nenupiešus mano prosenelio portreto ir tų ištakų, kurios buvo tolesnių įvykių priežastis.

Noriu pateikti savo senelio – Vaidevučio, Vytauto Bičiūno sūnaus, pirmuosius išpūdžius apie Sibiro speigus. Apie speigus, kurie žmogui, gimusiam ir augusiam kur kas švelnesnėje klimatinėje sąlygose, rodos, turėjo būti nepakeliami. Senelio atsiminimus, tvarkingai ranka surašytus

į dešimt pusstorių sąsiuvinį, saugau iki šiol. Juos atradau tarp senelio daiktų po jo mirties 1986 metais, taip ir nesulaukus Atgimimo. O iki Baltijos kelio buvo likę tiek nedaug. Kai 1989 metais aš, šešerių metų mergytė, stovėjau Baltijos kelyje įsikibusi savo tėčiui, Vytautui Bičiūnui, garsaus prieškarinio Lietuvoje Vytauto Bičiūno vaikiai, į ranką, jaučiau žodžiais sunkiai perteikiamą jausmą: ne tik iš rankos į ranką sklindančią šilumą, bet ir iš širdies į širdį sruvenantį pasididžiavimą, kad esam lietuviai, kad esam tvirti savo meile ir vienybe. Kaip būtų džiaugęsis senelis, stovėdamas šiame kelyje kartu su visais, patyrušiais ir nepatyrušiais tremties kančias. Kartu su visa tauta. Jam tai būtų buvęs geriausias atpildas už išgyventą nežmonišką kančią ir pažeminimą.

“Vienas iš pirmųjų neįprastų dalykų Janoje buvo šaltis. Ypač sunkus jis buvo pirmąją likimo žiemą. Viskas atrodė lyg senoje pasakoje...

Lena... Jana... Indigirka... Priešais kiek akys aprėpė plytėjo bekrastė jūra su ežerais, ežerėliais. Žemas pilkas dangus, prisigėręs vandens.

Praėjo savaitė, iškrito pirmas sniegas. Tundra pasidarė dar rūstesnė su tamsėjančiais žolių kauburėliais. Kadangi po metų gyvenimo Altajuje, kuriame už uždirbtus darbe pinigus nieko negalima buvo gauti, mes apilyšome ir likome pusbasiai, tai prieš šaltį tapome visiškai beginkliai.

Kas nežinojo tuo metu Verchojansko šalčio poliaus? O jis buvo čia pat – už kelių šimtų kilometrų. Ir kas matavo šalčius čia?.. Pusbasiai ir nudrėskę, utėlėti ir ligoti, mes susitikome dar su vienu rūsčiu ir negailėstingu priešū. Tai buvo beginklio, visų apleistu žmogaus kova su rinktinio šalčiu. Šalčio gvardija.

Pirmieji speigai užklupo mus dar palapinėse. Suomia ir vokiečiai buvo atvažiavę anksčiau, ir jų jurtos buvo baigtos. Atrodo, jų buvo keturios ar penkios. O mūsų ilgos palapinės liūdnam juodavo balto sniego fone. Už plonų brezentinių sienų ėjo žūtbutinė kova su atšiauriausia poliarine gamta. Tiesa, ji dar buvo kol kas juokingai švelni, bet apiplyšusiems, nevalgiusiems ir neturintiems šiltesnio apdaro jau buvo rimtas priešas.

Pirmas speigas įvarė baimės skystakošiams, o jų nuotaikos persidavė visiems naujakuriams. Beveik visi sulindo į palapines, sugulė, apsklostė ir apsikamšė kuo kas turėjo ir pasirengė mirčiai...

Bet vos galvoje šmėkstelėdavo mintis apie Lietuvą, akimirka viskas nušvisdavo kita šviesa. Ir staiga atbusdavo nenugalimas noras gyventi. Išgyventi bet kokia kaina, kad tik grįžtum atgal.”

Mano seneliui pavyko išgyventi tose baisiose, atšiauriose sąlygose. Jis grįžo į išsvajotąją Lietuvą. Mes, jo vaikai ir vaikiai, sulaukėme Atgimimo ir turime galimybę būti savo valstybės kūrėjais. O iš aukštybių mus globoja ir džiaugiasi mūsų pasiekimais visi, kurių gyvybės ledo žvakelėmis sustingo Sibiro platybėse...

Vilija BIČIŪNAITĖ

(atkelta iš 1 psl.)

kad ji būtų iškilminga, puikiai organizuota, suteiktų dvasinės atgaivos. Būtų nesąžininga, jei nepaminėčiau šventės organizatorių, svarbiausių asmenų bei organizacijų, kuriems ne kartą skambėjo nuoširdūs padėkos žodžiai. Tai – Utenos rajono savivaldybė, LPKTS Utenos skyrius ir jo pirmininkas V. Bliznikas, šio skyriaus choro vadovas A. Driukas, Utenos kultūros rūmai, šventės režisieriai ir apipavidalintojai. Padėkos žodžių sulaukė rėmėjai, prijaunantieji ir tikrieji panašių renginių globėjai. Organizatoriams šventės dalyvių vardu (jų paprašyta) tariau nuoširdų aukštaitišką ačiū. Smagu, kad mokame gražiai linksmintis, o tai reiškia, jog mokame gražiai gyventi.

Nutilus paskutiniam dainos posmui dirigento batuta buvo perduota LPKTS Marijampolės skyriaus pirmininkui V. Raibikiui. Po dvejų metų tremtinių daina vėl visus sukviestų į Suvalkiją ir ji plačiai aidės Šešupės krantais.

Dainų pynė apsupo Aukštaitiją

ginių grandinės svarbiausias ir iškilmingiausias akcentas. Birželio 14-oji – sovietinių okupantų masinių represijų prieš taikius ir nekaltus žmones ir tautos genocido pradžia. Šiomet minime jau 61-ąją sukaktį. Tolydžio tai turėtų nueiti į praeitį, suteikiant mums vilties, o gedulą keistų pasiryžimas. Mums dar reikia saugoti Lietuvą, ginti laisvę ir nepriklausomybę, tautiškumą ir lietuviybę. Kad neištirtume ir nepaskęstume globalizmo bangose, kad brangia kaina iškovota Lietuvos laisvė niekada nebūtų prarasta, suviliota „aukso veršio“ blizgesio.

Amžina šlovė kritusiems už Lietuvos laisvę ir amžinas atminimas nukankintiems kalėjimuose, mirusiems tremtyje. Stipri dvasia ir pasiryžimas kovoti už laisvę, tiesą, tikėjimą visuomet laimi prieš melą ir apgaulę, prieš brutalią jė-

guodę ir ramino tremtyje bei lageriuose. Daina stiprina ir kėlė laisvės kovotojų dvasią, dainą įpinkime ir minėdami 1941 m. birželio 14 d. trėmimų 61-ąsias metines. Tegu

Seimo nario A. Kubiliaus kalba

Lenkiu galvą prieš tokius nuostabius žmones, susirinkusius į šią dainų šventę. Jūs

diskutuoti ir kurti naują Lietuvą. Kurti tokią, kurioje bus daugiau teisingumo ir sąžiningumo, ir tokią Lietuvą, kurioje niekas nebenorės buvusiems kagiebiams skirti nukentėjusių asmenų pensijų. Linkiu sėkmės. (A. Kubilius perskaitė Seimo nario prof. V. Landsbergio sveikinimo žodį.)

Dainų šventės akimirka
Vytauto Kulikausko nuotraukose

Šventės svečių pasisakymai

Seimo nario LPKTS pirmininko P. Jakučionio kalba

Šventės pradžia ir įžanga – labai didinga ir įspūdinga. Jau 12 metų vyksta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos rengiamos dainų šventės „Leiskit į Tėvynę“. Ir ne tik LPKTS daug dirba, kad šventės taptų tradicinės, turėtų tęstinumą. Mums talkina savivaldybės, visuomeniniai judėjimai. Jau įsitikinome, kad šiais metais rengiant dainų šventę daug prisidėjo Utenos miesto savivaldybė.

Ši dainų šventė – tai artėjančios Birželio 14-osios – Vilties ir gedulo dienos ren-

gą. Tuo mes įsitikinome savo gyvenimu. Dabar svarbiausia – tautinės pilietinės nuomonės ugdymas ir dvasinis bei dorinis jaunimo auklėjimas. Šiems tikslams pasitarauja ir ši dainų šventė, kurios repertuare – tautinės partizanų ir tremtinių dainos. Jų žodžiai palies ne vieną jautrią širdį. Manau, ne vienas pagalvos: ką turėčiau padaryti, kad išsaugotume laisvę, lietuviškumą, kad gyvenimas Lietuvoje būtų gražesnis ir geresnis, o ateities kartos nepatirtų tokių baisumų kaip teroras, represijos, tremtis, genocidas, žudynės, visa tai, ką patyrė mūsų karta.

Daina buvo galingas ginklas tada – prieš okupantus. Už dainas mus trėmė, sodino į kalėjimus, bet daina mus

pasaulis mus išgirsta ir pamąsto apie žmogiškąsias bei krikščioniškąsias vertybes, jų puoselėjimą ir išsaugojimą. Tegu mūsų dainas išgirsta Maskva, birželio 14-ąją, mums skaudžią dieną, sumaniusi rengti 15 valstybių jaunimo žaidynes, pakviečiant į jas ir Baltijos atstovus. Tuo norima pademonstruoti buvusios Sovietų sąjungos respublikų žmonių vienybę. Tai ciniškas akibrokštas tiems, kurie mena šią dieną. Mums nereikia kalinamųjų vienybės, geriau – laisvė atskirai. Neleiskime savo vaikų ir vaikų vaikų į žaidynes tokio liūdno mums atminimo dieną. Sveikinu dainorėlius, visus, čia taip gausiai susirinkusius, ir dėkoju šventės organizatoriams.

iš tiesų esate mūsų tautos, mūsų bendruomenės moralinė druska. Jūs ir jūsų dainos yra tai, kas sujungia praeitį, dabartį ir ateitį. Įrodėte mums ir tiems, kuriems neteko patirti pokario baisumų, kad galima žmogų ištremti, galima jį atskirti nuo savo namų, bet niekada jo negaliam atskirti nuo dainos, nuo jo šaknų. Ir tik atsiremdami į jūsų šaknis, į jūsų išsaugotas vertybes mes šiandien galime kalbėti,

Prof. V. Landsbergio sveikinimo žodis

Skambėkite tremtinių ir partizanų dainos, žadinkite Lietuvos dvasią! Sveikinu Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių dainų šventės dalyvius, susirinkusius Utenoje, linkiu gero sutarimo dainoje ir gyvenimo vargeliuose. Kai yra sutarimas, viskas atrodo gražiau ir lengviau. Jūsų – Vytautas Landsbergis.

Dėkoja Utena

Nuaidėjo, sudrebino Utenos miestą ir jo pakraščius VI Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių dainų ir poezijos šventė „Leiskit į Tėvynę“. Jos sėkmę lėmė visų mūsų aktyvus dalyvavimas, puikus oras, profesionalus choristų parengimas. Belieka tik padėkoti rėmėjams, dalyviams, organizatoriams.

Nuoširdų ačiū tariame Lietuvos kultūros ministerijai, Utenos savivaldybei, LPKT sąjungai, LPKTS rajonų skyriams. Dėkojame JE vyskupui emeritui J. Preikšui, Zarasų dekanui kanauninkui V. Kapočiui, Utenos Dievo Apvaizdos bažnyčios klebonui S. Sudentui, suteikusiems šventei dvasingumą. Be rajonų ir miestų seniūnijų, politinių kalinių ir tremtinių chorų

bei jų vadovų ši šventė nebūtų įvykusi, dėkojame visiems. Atskirai norime tarti padėkos žodžius garsiams Lietuvos solistams N. Ambrazaitytei, V. Kupriui, Lietuvos krašto apsaugos ministerijos orkestrui, LK KASP Vytauto apygardos VII rinktinės vadovams, Utenos apskrities šiaulių IX rinktinės vadams, visiems, atvykusiems į šventę.

Ypač dėkingi mus rėmusiems finansiškai – LPKTS valdybai, LPKTS Kauno, Šiaulių, Anykščių, Lazdijų, Marijampolės, Joniškio, Alytaus, Biržų, Radviliškio, Jonavos, Šilutės, Ignalinos, Kaišiadorių, Telšių, Tauragės skyriams.

LPKTS Utenos skyriaus pirmininkas
Vincas BLIZNIKAS

*Pabaiga.
Pradžia Nr. 23*

Žmogus sutvertas gyventi laisvas

Svarstome drauge su svečiu, kaip suprasti tą fenomenalų reiškinį. Visi žinome, jog pavadintoje Demokratinėje Vokietijoje, iš tiesų valdomoje Komunistų partijos ir KGB, skurdo tikrai nebuvo. Visi gana neblogai gyveno: netrūko duonos, visi turėjo pastogę, nemokėjo už mokslą ir gydymą, naudojami pigiu transportu, pigiausia elektra ir telefonu. Nekentėjo dėl bedarbystės. Žodžiu – gyvenk ir norėk! Ir vis tiek žmonės bėgo iš šito „rojaus“ kaip iš konlagerio, rizikuodami žūti? Kodėl? Ir paralelinis klausimas. Kodėl šiandien lietuviai, prisiminę socializmo „laimėjimus“, nebėga į Rusiją, bet skuodžia į Vakarų pasiteisindami, kad tėvynė jiems nieko nedavė ir neduos! Žinoma, bėga užmiršę, jog tėvynei kai ką atiduoti, ne tik iš jos gauti privalo kiekvienas iš mūsų. Tie istoriniai faktai rodo, kad žmogaus gyvenime yra kur kas svarbesnių dalykų nei lengvai įgyjami pinigai ir valdžia.

– Paaikškinti galėčiau tik taip, – sako buvęs žvalgas, – žmogus sutvertas gyventi laisvas. Laisvė – jo gimta teisė turėti savo požiūrį į pasaulį ir tvarką jame, laisvė į politikų nevaržomą jokiais rėmais kūrybą, laisvė pasirinkti valstybės santvarką, laisvė ugdyti savo tautos mentalitetą ir kultūrą, laikytis tautos tradicijų. Be šių laisvių žmogus jaučiasi nepilnavertis.

Laisvė be laisvės

Klausimas pašnekovui:
– Ar Lietuvoje okupantų „dovanota“ laisvė be laisvės, komunistams vadovaujant ir nurodant, kam ką ir kaip daryti, mąstyti ir gyventi, per ilgą okupacijos penkiasdešimtmetį nepavertė lietuvių iš tiesų nepilnavertiais? Gal mes jau tokie tapome, jei galime spjauti į viską: praeitį, ateitį, netgi į visa tai, dėl ko žuvo geriausi mūsų tautos

2000 m. KASP Kauno rinktinės vadas plk.ltn. A.Plieskis įteikia savanorio beretę mjr. A.Šertvyčiui

žmonės, ir pasakyti: „O ką man tėvynė davė?“ Šito klausimo aš neišgirdau tik iš tų žmonių, kurie kovai už laisvę atidavė savo jaunystę, vargo tremtyje, liko vieni vieni, be artimųjų, daugelis – be šeimos. Būtent ta karta – pokario jaunuoliai ir vaikai – dabar yra labiausiai nuskriausta, tačiau nė vienas neatsižada tėvynės ir tikrai ne todėl, kad jau neturi jėgų išbėgti į svečias šalis.

– Pritariu, – kalba svečias. – Žmogus be tėvynės ar jos atsisakęs tik dėl pinigų – nepilnavertis. Visiems reikėtų apie daug ką pamąstyti. Ir ypač tiems, kurie nepatyrė okupacijos dešimtmečių, pasipriešinimo kovų ir netekčių. Tiems, kurie nesupranta ar nenori suprasti pokario metais okupantų vykdyto tautos genocido. Gaila tų, kuriems netgi atkurta valstybės laisvė yra tik „istorijos klaida“, ir skaudu, jog tokių dar pasibaisėtinais daug. Skaudu dėl pokario kartos žmonių, kuriems teliko tik Trispalvė, teisė švęsti Vasario 16-ąją bei valstybinę labdara – pensija.

Ar nugriausime nematomą sieną?

Niekas Lietuvos nepadalijo akmenine siena, tačiau psichologinę nepasitikėjimo, neivilties ir melo sieną jauti vos tik susikryžiuoja nuomonės tų, kuriems ir prie okupanto, ir dabar yra gerai, bei tų, kuriems reikia daugiau nei labdaros iš vyriausybės. Ar tik nebuvo lengviau vokiečiams nuversti akmeninę Berlyno sieną nei lietuviams – psichologinę, skiriančią mus į kairę ir dešinę puses?

– Taigi koks būtų trumpas Berlyno sienos epilogas? – klausiu Algirdo Šertvyčio.

– Sieną krito 1989 metų lapkričio 9 dieną dėl masinių gyventojų protestų ir demonstracijų, reikalaujant atstatyti perplėstos šalies vienybę. Tomis dienomis Drezdene, Leipcege, Berlyne mingavo šimtatūkstantinės

Janina SEMAŠKAITĖ

Siena

minios. Taip buvo priversta atsistatydinti marionetinė vyriausybė, vadovaujama Ericho Honekerio, žlugo ir politinė tos vyriausybės bazė – SED (po socializmo iškaba užsimaskavusi Vokietijos kompartija) ir vokiškasis KGB su visomis represinėmis struktūromis. Vartai į Vokietijos susivienijimą buvo atverti. Džiugu, kad viskas baigėsi taikiai, nors galėjo būti ir kitaip... Rytų Vokietijos teritorija sovietų buvo paversta gigantiško masto kariniu placdarmu: kad būtų sugrąžintos į Rusijos gilumą visos Vokietijoje įkurdintos divizijos su kariniu arsenalu, prireikė net penkerių metų. Manau, viskas baigėsi taikiai tik dėl to, kad Sovietų sąjungos monstras jau braškėjo visomis siūlėmis. Berlyno siena nugriauta. Tačiau noriu pabrėžti, kad tarp sovietų įtakon patekusių vokiečių atsirado ne mažiau savų bartišiūnų, sniečkų ir kitokių šuniškai atsidavusių ir ištikimų komunistams kolaborantų. Psichologinį padalijimą ir vokiečiai jautė. Norėčiau tikėti, kad tą nematomą sieną nugriaus ir lietuviai.

Niekas kitas to nepadarys

– Tikėkim... Nors kol kas tą sieną tarp tautos ir valdžios, tarp dešinės ir kairės, netgi tarp buvusių ir tebesančių valdžioje kasdien jaučiam. Juk jaučiam valdžios abejingumą žmogui, akivaizdžiai matom per televiziją, kaip mūsų išrinktieji dergia vieni kitus, nepasidalija taikliai tautos pavadinu „loviu“ prie valdžios, matome, kad niekas neatsako už padarytas klaidas ir nuostolius valstybei.

– Ir demokratija yra kova, – atsako Algirdas Šertvytis.

Neseniai jis atsiuntė archyvinę nuotrauką, išspausdintą populiariausiame Berlyno dienraštyje „Berliner Morgenpost“. Joje matome, kaip vokiečių pasieniečiai nuima nuo sienos užtvartų eilinę savo auką. Tai septyniolikmečio Berlyno moksleivio Peterio Fechterio kulkų suvarpytas kūnas, pakibęs ant spygliuotų vielų. Jis mirė nukraujavęs. Vienintelis jaunuolio „nusikaltimas“ tebuvo laisvės siekis.

Atidžiau pažvelkim į šypseną karininko veide (kairėje) – ar ji nieko mums nepriemena? Ir pamąstykim, ar ne laikas mums sugriauti savą psichologinę sieną, nuo okupacijos metų tebetvyrančią Lietuvoje ir vis didėjančią tarp pajutusios valdžios galią ir tų, kurie neabejodami privalo paklusti kiekvienai vyriausybės daromai kvailystei.

Vokiečių pasieniečiai nukelia septyniolikmečio moksleivio kūną
Nuotr. Iš „Berliner Morgenpost“

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Antanina Naruševičienė 1921-2002

Gimė Viduklėje, Raseinių raj. 1940 m. ištekėjo. Už partizanų rėmimą 1946 m. suimta. Kauno kalėjime pagimdė sūnų. Atskirta nuo naujagimio ir išvežta į Krasnojarsko kr., vėliau į Kazachiją, Karagandos sr. kalėjimą. Dirbo akmenų skaldykloje ir anglies kasyklose. Grįžo į Lietuvą 1956 m. Susirado pas svetimus augusius abu savo sūnus ir apsigyveno Šilutėje. Dirbo linų fabrike ir baldų kombinatė. Aktyviai dalyvavo meno saviveikloje, rašė į spaudą, fotografavo, rašė eilėraščius. Rinko kraštotylinę medžiagą apie Šilutės baldų kombinatą, rėmė Tėviškės pažinimo fondą ir laikraštį „Gimtinė“. Apie jos šeimos likimą 1999 m. išleista knygtė „Jūreivio pėdsakas žemėje“.

Amžinojo poilsio atgulė gimtosios Viduklės kapinėse.

LPKTS Šilutės skyrius

Romas Vyšniauskas 1960-2002

Gimė Karagandoje. Tėvai – politiniai kaliniai. 1962 m. parsivežė į Lietuvą. Mokėsi Molėtuose. Dirbo Dapkūniškių pagrindinės mokyklos mokytoju, Mindūnų kultūros namų direktoriumi (Molėtų raj.). 1988 m. baigęs režisūros mokslus Vilniuje, iki mirties dirbo Molėtų laisvalaikio centro direktorės pavaduotoju, režisieriumi. Rašė pjeses ir jas statė, vadovavo trupei. Buvo aktyvus LPKTS Molėtų skyriaus narys.

Palaidotas Molėtų kapinėse.

LPKTS Molėtų skyrius

Stasė Dovidėnienė 1915-2002

Gimė Zarasų raj., Dovainių k., ūkininko šeimoje. Baigusi mokytojų seminariją, mokytoja įvairiose Molėtų kr. mokyklose. Ištekėjo už ūkininko. 1948 m. šeima ištremita į Sibirą. Į Lietuvą grįžo 1957 m. Netrukus mirė sūnus ir vyras. Dirbo įvairius darbus kolūkyje. 1995 m. paralyžuota (jį iki pat mirties globojo savo namuose vienuolė Stasė Rokaitė). Buvo LPKTS Molėtų skyriaus narė.

Palaidota šalia artimųjų, Videniškių parapijos kapinėse.

LPKTS Molėtų skyrius

Paminklas partizanams

Marijampolės skyriaus politiniai kaliniai ir tremtiniai prasmingai įamžino Laisvės kovotojų atminimą. Jasenos kaime (Šilavoto sen.) iškilo paminklas žuvusiems partizanams. Jį pašventino Igliaukos kunigas V. Urbonas, už žuvusius partizanus buvo aukojamos šv. Mišios. Paminklo postamente įrašytos šiose apylinkėse žuvusių Tauro apygardos partizanų pavardės: Leonas Gudynas-Zilvitis, žuvęs 1945 10 16, Antanas Promanskis-Rozalytė - 1956 02 13, Antanas Slavicakas-Kadugys - 1949 09 20, Justinas Marčiukaitis-Milžinas - 1950 05 16, Leonas Kurtinys-Jaunutis - 1950 05 16, Kazimieras Kurtinys-Ažuolas - 1952 01 30, Kazimieras Popiera-Gegužis - 1952 01 30, Bronius Popiera-Meška - 1952 01 30, Leonas Vokietaitis-Žvejys -

1952 01 30. Partizanų kovų kelią prisiminė LPKTS Marijampolės sk. pirmininkas V. Raibikis, Tauro apygardos vadas J. Matukevičius, Julija Popieraitė-Savičienė (penkių žuvusių partizanų sesuo) ir kiti. Jie pabrėžė jaunų žmonių pasiaukojimą ir patriotizmą. Sta-

tant paminklą finansinę paramą suteikė P. Gumauskas, J. Matukevičius, K. Savičius, darbus atliko P. Rusteika, V. Šatas. Programą pajavairino LPKTS Marijampolės sk. choristai.

Algimantas LELEŠIUS
Paminklą šventina Igliaukos kunigas V. Urbonas

Skelbimai

Pirmajam Lietuvos kariuomenės kūrėjui savanoriui

Kviečiame savanorius, savanorius kūrėjus, Lietuvos karius ir kitus geros valios piliečius prisidėti savo auka, kad paminklas, kurio projekto autorius profesorius, nacionalinės premijos laureatas, skulptorius Antanas Kmieliauskas, amžiams stovėtų Kauno Petrašiūnų kapinėse – panteone kaip Lietuvos istorinis atminimas pirmajam Lietuvos kariuomenės kūrėjui savanoriui, valstybininkui, pulkininkui Kaziu Škirpai ir Broni Škirpienei. Aukų lapai su Jūsų pavardėmis ir adresais liks LKKSS ir Kauno karo muziejaus archyvuose.

Sąskaita Vilniaus banke – Nr. 13700044 litais ir Nr. 157089221 užsienio valiuta.

Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga

Birželio 15 d., šeštadienį, Rumšiškėse įvyks tradicinis Magadano ir visos Kolymos politinių kalinių susitikimas

Renkamės 11 val. Rumšiškių kultūros rūmuose.

Autobusas lauks 10 val. Kaune, Savanorių pr., ties buvusiu "Kauno" kino teatru, stotelė – "Kalniečiai".

Pamaldos vyks 13 val. liaudies buities muziaus koplyčioje.

Kviečiame politinius alinius atvykti su šeimos ariais, vaikais ir vaikais.

Tel. pasiteirauti: (8-37) 32519

LPKB "Kolyma" pirmininkas M. BLOZNELIS

Birželio 15 d. 12 val. Lietuvos liaudies buities muziejuje (Rumšiškėse), prie tremtinių žeminukės-jurtos, vyks tremties iš Altajaus krašto į Jakutiją 60-ųjų metų minėjimas.

"Lapteviečių" draugija

Birželio 15 d. 13 val. kviečiame į LLKS Tauro apygardoje (netoli Ežerėlio) atstatyto partizanų bunkerio ir paminklo pašventinimą.

13 val. – šv. Mišios (prie bunkerio),

14 val. – dalyvių pasisakymai,

15 val. – meninė programa ir kareiviška košė.

LLKS Tauro apyg.

Užjaučiame

Netekties valandą dėl mylimo tėvelio mirties nuoširdžiai užjaučiame "Tremtinio" choro vadovę **Rasą GASIŪNIENĘ**, jos šeimą ir artimuosius.

LPKTS Šiaulių skyriaus taryba

Birželio 14 d. renginiai Šiauliuose

14.30 val. chorinės muzikos valanda Šiaulių katedroje,

16 val. gėlių padėjimas prie Genocido aukų panteono-memorialo Ginkūnų kapinėse,

18 val. šv. Mišios šv. Jurgio bažnyčioje,

19 val. minėjimas geležinkelio rampoje – dalyvauja choras "Tremtinys" ir vyrų ansamblis "Vidurnakty nežuvę".

Birželio 22 d. 11 val. Marijampolės apskrities administracijos salėje įvyks LPKTS Marijampolės skyriaus ataskaitinė rinkiminė konferencija.

Prašome gausiai dalyvauti, turėti LPKTS nario pažymėjimą.

LPKTS Marijampolės sk. taryba

Birželio 23 d. Skaudvilėje bus minimas kankinių kapinaičių įkūrimo dešimtmetis.

11 val. – šv. Mišios Skaudvilės bažnyčioje už žuvusius kankinius, partizanus, laisvės kovų dalyvius.

Po šv. Mišių – minėjimas kapinaitėse, muziejaus lankymas. Kviečiame dalyvauti.

Rengėjai

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Emilija Putnaitė-Kadžionienė 1923-2002

Gimė Panevėžio apskr., Viešintų valsč., Putniškių k., ūkininkų šeimoje. 1948 05 22 visa šeima: tėvai, seserys, ištremta į Krasnojarsko kr., MANSKO raj., Badžeisko miško pramonės ūkį. 1954 m. ištekėjo už tremtinio. 1959 m. grįžo į Lietuvą. Dirbo "Aukštakalnio" kolūkyje, Anykščių raj. Užaugino dukrą ir sūnų.

Palaidota Troškūnų miestelio kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame vyrą ir vaikus.

LPKTS Anykščių sk. taryba

Jonas Kazlauskas 1924-2002

Gimė Daršiškių k., Kelmės raj., ūkininkų šeimoje. 1945 m. kartu su broliu suimtas ir nuteistas 10 m. kalėjimo. Kalėjo Intos lageriuose. 1954 m. išsiųstas į tremtį pas motiną į Zulumajaus raj., Irkutsko kr. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno Radviliškyje. Dirbo lokomotyvų depo garvežio mašinisto padėjėju. Vedęs tremtinę Janiną, užaugino sūnų ir dukrą.

Palaidotas Radviliškio kapinėse. Užjaučiame žmoną, dukrą, sūnų, seserį bei artimuosius.

LPKTS Radviliškio sk. taryba

Romualda Rozalija Jackeivičiūtė-Bučienė-Kriščiūnienė 1933-2002

Gimė Padirvonių k., Joniškio valsč., Šiaulių apskr. 1948 05 22 su tėvais ir seserimi ištremta į Krasnojarsko kr., Sovietsko raj., Magansko k. 1950 m. ištekėjo už tremtinio Jono Bučo, sulaukė sūnaus. Į Lietuvą grįžo 1958 m., apsigyveno Joniškioje. Avarijoje 1970 m. žuvus vyrui, ištekėjo antrą kartą. Užaugino sūnų ir 2 dukras.

Amžinojo poilsio atgulė Joniškio kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame vyrą, sūnų, dukteris ir artimuosius.

LPKTS Joniškio skyrius

Antanas Kinčius 1934-2002

Gimė Pateklėnų k., Ubiškės sen., Telšių raj., gausioje ūkininkų šeimoje. 1948 m. su tėvais ištremtas į Krasnojarsko sr., Ingašo raj., Piervamaisko gyv. Tremtyje mirė tėvas. Į Lietuvą grįžo 1958 m. Įsigijęs santechnikos specialybę dirbo Telšių skaičiavimo mašinų gamykloje. Vedė. Buvo LPKTB Telšių sk. narys.

Palaidotas Telšių kapinėse.

Dėl jo netekties liūdime kartu su žmona Birute.

LPKTB Telšių sk. valdyba

Marytė Meliūnaitė 1924-2002

Gimė Rokiškio apskr. Šeimoje buvo 4 vaikai. 3 broliai – 1941 m. sukilėliai – Kamajų mst. per susišaudymą žuvo. Marytė su sena motina 1948 m. ištremta į Sibirą, Krasnojarsko sr. Į Lietuvą grįžo 1957 m. Mirus motinai gyveno viena.

Palaidota Kamajų kapinėse.

Užjaučiame artimuosius, ją globojusį krikščiasinį Kazimierą ir jo žmoną Onytę Čeponius.

LPKTS Rokiškio sk. taryba

Birželio 22 d. Kavarske bus šventinami kryžiai, pastatyti partizanų būrio vadui Antanui Juzakėnui-Liūtui bei jo bendražygiams atminti.

Iškilmų pradžia - 11.30 val. Kavarsko bažnyčioje.

Kviečiame dalyvauti.

Organizatoriai